

BALÁZS IMRE JÓZSEF

Séták egy város alagútrendszerében

SZABÁLYTALAN OLVASÓNAPLÓ POSZLER GYÖRGY A „MÁSİK” VÁROS CÍMŰ KÖNYVÉHEZ

1. Stílus

Ahol minden mindennel szembeállítható, de folyton elmozdul a szembenállás tengelye, ott megérzi, aki a tengelyt nézi, hogy minden mindennel összefügg a város alagútrendszerében, nincsenek ellentétek, s hogy minden út a labirintus közepébe vezet, tehát kivezető út is egyben.

2. Két álom

„a lombok közt látom, külön posztamensen a király lovának levágott fejét”

Forrasztófüvet szed a Sétatéren, megkeresi a segítőtársakat, sietve indul a térre, kört vonnak a lehuny szemű lófej köré, figyelnek.

*

„állok a tömegben a Magyar Színház előcsarnokában. (...) Előttem: meghökkentő, de leírom – Thomas Mann. Hűvös, középkorú fényképéről.”

Előlép a befelé mélyülő tükörből, szigorúan néz, tehát megnyugtatóan. Egy úriember. Megnyugtató, szűkre szabott mondatokat mond, beül a nézőtérre, végignézi az előadást, tapsol. Aztán visszasétál az előcsarnok tükrébe.

3. A cigarettatartó és a cukortartó

Aki nem dohányzik és nem eszik cukrot, emlékeket költöztet a tárgyak belsejébe, hiszen arra valók, hogy legyen bennük valami. Köröskörül a használaton kívüli dolgok: gyertya nélküli gyertyatartók, toll nélküli tolltartók, nadrág nélküli nadrágtartók, kulcs nélküli kulcstartók. De felnyílnak a tárgyak, s belsejüket mutatják, ezüst védelmezi a bent bolyongó emlékeket.

4. Négy magatartás

Négyszer veszíteni el valamit, s mindig úgy, hogy azt jelentse: *most és mindörökké*. És ha valami már négyszer elveszett, tán mégis megvan valahol, hogy újra el lehessen veszteni – így tör fel egy föld alatti forrásból a víz, amelyet reménynek is neveznek.

5. Álom egy fonográfról

A fiatal professzor hangok antológiájáról álmódott, fonográfján népdalok sercegettek, megsokszorozódva. Egyetlen dalt választhatott volna magyarul, ez kamatozott volna a hangok bankjában. Egyetlen dalt választhatott volna németül, erre került volna leltári szám a hangok raktárában. Bizonytalan lett volna a professzor, hogy jól döntött-e, de nem a jól ismert szövegek nyugtatták volna álmait, hanem az építmény, amelyet hangokból emel, egy Babel nevű helyszín emlékére.

6. A megteremtett hivatkozási alap

Van, ahol a fű megterem. Van, ahová ültetik, mert elfelejtette a fű, hogy ott kellene nőnie.

7. A színházról

Két helyen van otthon: a Monarchiában és a színházban. Úgy él, mintha volna Monarchia, s igaza van. Úgy él, mintha a nyári színparkba tervezett műfajok a színpalánkon túl, a színpalak előtt és körül, a Szamos túlsópartján is zajlanának. Átkel a folyón, és még mindig otthon van, viszi magával a színházat.

8. Reálfantázia

A Múzeum körúton a *Hétköznapiok vagy csodák* című könyvet keresem, aztán eszembe jut, hogy *vagy* helyett az *és* a jó megoldás. Így már meg is találom, bár nem megy könnyen.

9. Egymást keresztező séták

Az egyéni dialektusok útkereszteződésében áll; ott, ahol talál egy ablakot, kinéz rajta. Kinéznek rajta, helyette, és neki már csak be kell járnia az ablakhoz tartozó útvonalat.

10. Az emlékek összecsúsznak

Egybelátott képek, mint egy megtrükközött filmfelvételen; megyek az utcán itt és mindörökké, körülöttem sétapálcás emberek, furcsa kalapokkal.

11. Könyvnapok

Egybenyíló könyvek, mint egy elfelejtett, titkos szoba mélyén; megyek a házban körbe-körbe, teszek-veszek, elvégzem, amit kell, és nincs sejtésem arról, hogy egy fallal odébb könyvek nézik egymást.

12. Az egyetem lépcsői

Felmegy a lépcsőkön, a folyosón jobbra fordul, egy deres halántékú, tekintélyes rokonférfiút keres; megtalálja, amint teljes díszben tízórazik. Nem ő, nem ott és nem akkor, de nem is messze mégsem.

13. Szisüphosz

Elővettem a távcsövet, és beállítottam a fókuszot – feltűnt a lencsén Szisüphosz arca. Lassan pásztáztam körbe a termet – az emberek beszélgettek, vitáztak, de mindenhol, újra és újra ugyanaz az arc.